

اوجوبینیق و گنجہ شری

Ucubınıq və gecə şəri

اوشاق ایکن کیمسه‌نین بویونون اوجالیغینی منفی شکیلده تعریف اندنده «انله بیل اوجوبینیق دیر»، «انله بیل گنجہ شری دیر» یا «اوجوبینیق کیمی» و «گنجہ شری کیمی» دنیملرینی انشیتیمیشدیم. حتی دنیهردیله اوجوبینیق انله اوجا بوی ایمیش کی بیر قویونون باشینی کسبب سونرا اونو سونگوسونون باشینا تاختیب اوزادیب گؤیده گون کوره‌سینده پیشیره‌رمیش. بیر مشد اصغر عمی واریادی دنییردی: «ایندی ده اوجوبینیغین بیر قیچی دورور، اونو میصیرده نیل دریاسی‌نین اوستونه آتیبیلار و بیر کورپو کیمی اوندان قوللانیرلار!!!» بیر باشقاسی دا دنییردی «میصیر دؤولتی اونا بودجه آیریپ و هر ایل او قیچ سومویوندن دوزلمیش کورپونو یاغلایارلار خراب اولماسین». گنجہ شری یه گلدیکده گنجہ شری بیر اوزوموزدن یینی‌لره (اوزوموزدن یینی: جین، پری) اوخشار بلکه ده تخیلی بیر موجود اولمالی‌ایدی. دندیکلره گۆره اونو گۆره‌ن چوخ اولموشدو، گنجہ شری یالینیز گنجہ گۆرونر، اینسانلارین یانینا دوشوب اونلار ایله گلر، هردن گنجہ یاریسی سو سووارماقدان قاییدان اکینچی‌لری آعاجلار آراسیندان اونلر (səsləmək ünləmək) و قورخودار. گنجہ شری حاقدا انشیتدیکلریم یالینیز بونلارایدی و سونرالار هنج بیر ماحالدا و حتی هنج بیر کیتابدا و یازی‌دا بیر شنی گۆره بیلمه‌دیم سانکی بو مسنله انله بیزیم ماحالا بلکه انله بیزیم کنده عایید اولموش بیر قونو اول، یولداشلار بو حاقدا بیر شنی بیلسلر قلمه آلمالارینی رجا اندیرم.

اوجوبینیغا گلدیکده آما قضیه فرق اندیر. قورآندا حضرت موسایا حصر اولموش آیه‌لرده بنی اسرائیلین دیلیندن اوخویوروق: «فأذهب انت و ربک...» ماجرا بودور کی حضرت موسا بیر عمالقہ‌نین شهرینه حمله انتمک ایستہ‌دیکده بنی اسرائیل اونونلا یولا گلمه‌یب و دنییرلر: "سن تاترین ایله گندیپ اونلارلا دویوشون بیز بورادا اوتورموشوق" (مانده 24).

شهید مطهری‌نین یازدیغینا گۆره: «بو سؤز قورآندا نقل اولوندان سونرا پیغمبر زامانیندان بری یاشایان یهودیلرین باشینا قاخینج اولور و مسلمانلار اونلار دنییرلر: سیز انله بیر اولوس سوز (اولوس: ملت) کی دویوشدن قورخوب پیغمبرینیزین سؤزونه باخمادیز و یهودیلر ایسه بو سؤزه جاوابسیز قالمایارلار دندیلر: عمالیقه بیر عادی انسان دنییل‌دی‌لر آخی، اونلار بنله اوجا بوی و وحشی اینسانلار ایدیلا، اونلارین ایچینده اوج بن عیناق واریدی «....»

نه ایسه بو اوجوبینیق همن یهودیلرین قونداردیغی اوج بن عیناق دیر .

یازیقلار اولسون انلریمیز «دومرول»، «تومروس»، «آلپ ارتونقا» کیمی اؤز تاریخی و افسانوی شخصیت‌لریمیزین یئرینه یهودیلرین و شعوبیلرین قونداردیغی «اوجوبینیق»، «روستم» و ها بوکیمی شخصیت‌لری منیمسه‌یبیلر.

سید حیدر بیات

www.hbayat.com